

İŞVERENLERİN İŞÇİ ÜCRETLERİNİ NET VEYA BRÜT BELİRLEMELERİNİN VERGİ VE SGK BOYUTU

Mustafa Çolak

Vergi Danışmanı

Tarih: 15.10.2021

Kısa Cevap

İşveren, iş sözleşmesi yapılırken ücretin **net mi brüt mü** olacağını belirlemekte serbesttir. Net ücrette işçi yıl içinde vergi diliminden etkilenmez; brüt ücrette etkilenir. SGK tarafında ise bildirimler her hâlükârda **brüt tutar** üzerinden yapıldığı ve prim oranları sabit olduğu için net/brüt tercihi **bir farklılık doğurmaz**.

Güncellik notu: Metinde geçen asgari geçim indirim (AGİ) uygulaması 2022 yılı başından itibaren yürürlükte değildir; yerine asgari ücret tutarına isabet eden gelir vergisi istisnası uygulanmaktadır. Güncel uygulama ve tutarlar için [Yıllık Parametreler](#) sayfasına bakınız.

Ücretin Tanımı ve Ödeme Zamanı

4857 sayılı İş Kanunu'nun 32'nci maddesinde ücret, bir kimseye bir iş karşılığında işveren tarafından sağlanan ve para ile ödenen tutar olarak tanımlanmış, ücretin en geç ayda bir ödenmesi gerektiği, iş sözleşmelerinin sona ermesinde işçinin ücreti ile sözleşme ve Kanundan doğan para ile ölçülmesi mümkün menfaatlerinin tam olarak ödenmesinin zorunlu olduğu da ayrıca hüküm altına alınmıştır.

Asgari Ücret Sınırı

İşverenlerin işçilerine ödemesi gereken en düşük ücretin, 4857 sayılı Kanunun 39'uncu maddesi gereği belirlenen ASGARİ ÜCRET olduğu da açıktır. Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından belirlenen asgari ücretin ödenmemesi veya noksan ödenmesi 4857 sayılı Kanunun 102/a çerçevesinde idari para cezası gerektirmektedir.

Net mi Brüt mü?

Bu düzenlemelere göre 4857 sayılı Kanun işverenlerin işçilerine en az hangi ücreti ödeyeceğini ve ne zaman ödeyeceğini düzenlemiştir. Dolayısıyla, işverenlerin işçilerine ödeyecekleri ücretleri iş sözleşmesinin yapılması esnasında ücretin NET mi BRÜT mü olduğu belirlenir. İşverenler ücretin NET veya BRÜT olup olmadığı konusunda yetkilidir.

- NET ücret belirlenmesi durumunda işçi yıl içerisinde hiçbir şekilde vergi diliminden etkilenmez.
- BRÜT ücret belirlenmesi durumunda işçi yıl içerisinde vergi diliminden etkilenir.
- NET ücret belirlenmesi durumunda işveren SGK Prime Esas Kazanç Tutarı için, Vergi Tutarı için her halükarda bu tutarı BRÜT tutara çevirmek ve ona göre vergi ve prim ödemek durumundadır.

Asgari Geçim İndiriminin Bordroda Gösterilmesi

Vergi uygulamalarında; net ücret üzerinden anlaşmak suretiyle çalışanlar asgari geçim indiriminden yararlanacak olup, hesaplanan vergiden mahsup edilen asgari geçim indirimi tutarları net ücretleri ile birlikte ücretliye ödenecektir. Buna göre, söz konusu ifade doğru olmakla birlikte, işveren asgari geçim indirimi tutarını ücret tediye bordrosunda ayrı bir kalem olarak ayrıca gösterecektir. Aksi takdirde işverenler, muhtasar beyannamede ücretliye ödemediği bir tutarı mahsup etmiş olacağından, vergi ziyaına sebebiyet vermiş olacaktır. Asgari geçim indirimi dâhil aylık net ücret ibaresi iş ve sosyal güvenlik mevzuatı açısından herhangi bir sorun teşkil etmemekle birlikte, tek sorun ücret tediye bordrosunda ayrıca gösterilmemesidir. Bu sorunu aşmak için, ücret bordrosunda asgari geçim indirimini ayrıca göstermek gerekir.

SGK ve İş Mevzuatı Boyutu

Genel olarak SGK ve İş Mevzuatı uygulamalarında BRÜT ÜCRET dikkate alınır. Brüt ücretten gerekli yasal kesintiler yapıldıktan sonra net ücret işçiye ödenir. Brüt ücretten yapılacak kesintiler düşüldükten sonra ortaya çıkan NET ÜCRET ile ödenecek NET ÜCRET arasında düşüş olursa işçinin bunu kabul etmesi beklenemez.

5510 sayılı Kanun uygulamalarında BRÜT tutarlar üzerinden SGK bildirimleri yapılmakta, sigorta primleri hesaplanıp ödenmektedir. SGK uygulamalarında BRÜT tutarın dikkate aldığı, prim oranlarının sabit olduğu, değişiklik göstermediği göz önünde bulundurulduğunda ÜCRET YÖNTEMİNİN İSTER NET ÜCRET İSTERSE DE BRÜT ÜCRET sistemi olsun herhangi bir farklılık doğurmayacağı değerlendirilmektedir. Bundan dolayı NET veya BRÜT ücret belirlenmesi konusunun SGK boyutunda dikkate alınması gereken bir husus değildir.

Sonuç

Sonuç olarak, işverenler istedikleri ücret sistemini yani NET veya BRÜT olup olmaması konusunda belirlemede serbesttir. Sistemin avantaj veya dezavantajları yukarıda açıklanmaya çalışılmıştır.

Sık Sorulan Sorular

Ücretin net mi brüt mü olacağına kim karar verir?

İş sözleşmesi yapılırken taraflarca belirlenir; işveren bu konuda yetkilidir.

Vergi dilimi kimi etkiler?

Net ücrette işçi yıl içinde vergi diliminden etkilenmez; brüt ücrette etkilenir.

SGK açısından fark var mı?

Yoktur. Bildirimler brüt tutar üzerinden yapılır ve prim oranları sabittir; bu nedenle net/brüt tercihi SGK boyutunda dikkate alınması gereken bir husus değildir.

En düşük ücret nedir ve ödenmezse ne olur?

4857 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesi gereği belirlenen asgari ücrettir; ödenmemesi veya noksan ödenmesi 102/a çerçevesinde idari para cezası gerektirir.

Resmî Kaynaklar

- 4857 sayılı İş Kanunu (32, 39 ve 102'nci maddeler)
 - 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
 - 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
-

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/isverenlerin-isci-ucretlerini-net-veya-brut-belirlemelerinin-vergi-ve-sgk-boyutu/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 05:39 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net